

Дзвінскі ўзгорак

Кроч на свой родны,
дзвінскі ўзгорак,
каб глядзець у будучую сінь

ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА ВІЦЕБСКАГА РАЁНА, №14 (101)
ВЕРАСЕНЬ 2019 ГОДА

МЕМАРЫЯЛ

ПОМНІК АХВЯРАМ СТАЛІНІЗМУ

Помнік ахвярам бальшавіцкага тэрору, забітым ва ўрочышчы Хайсы ў 1937-1941 гадох, адкрылі 14 верасьня на ўскрайку “расстрэльнага” лесу. Удзел у імпрэзе ўзялі жыхары навакольных вёсак, грамадзкія актывісты зь Віцебску, Менску ды Воршы. Помнік асьвяціў каталіцкі сьвятар Віктар Місевіч.

Даўняя задума знайшла сваё ўвасабленьне дзякуючы добрай волі і намаганьням віцебскага прадпрымальніка Аляксандра Швейбы і ягонай каманды. “Гэта людзі зь вялікай літары”, – так сказаў пра іх кіраўнік грамадзянскай ініцыятывы “Хайсы” Ян Дзяржаўцаў. Кожнаму, хто прычыніўся да стварэньня і ўсталяваньня помніку, спадар Дзяржаўцаў уручыў ганаровую грамату.

Помнік разьмешчаны за трыма крыжамі – на месцы пахаваньня чалавечых парэшткаў, якія былі знойдзеныя ў лесе пасьля працы вайскоўцаў 52-га пошукавага батальёну ў 2017 годзе.

“Бязьвінным ахвярам бальшавіцкага тэрору, забітым карнікамі НКВД СССР ва ўрочышчы Хайсы ў 1937-1941 гадах. Народ Беларусі памятае аб вас!” – напісана на пліце.

Як пераконваюць мясцовыя жыхары, магілы тут былі наўкола. На месцы поля, якое зараз засеянае кукурузай, раней быў лес, і ён быў увесь у пахавальных ямінах. Цяперашняя кукуруза расьце на касьцях…

Перш чым асьвяціць помнік, ксёндз Віктар Місевіч зладзіў супольную малітву ў інтэнцыі бязьвінна забітых. Сымбалічна, што асьвячэньне помніка адбылося ў дзень, калі каталіцкі касьцёл адзначае сьвята Ўзвышэньня сьвятога крыжа.

“Мы глядзім на гэтыя крыжа, і яны нам нагадваюць, што крыж – гэта знак нашага збаўленьня і надзеі, бо наш Збавіцель таксама прайшоў шлях цярпеньня, пакутніцтва, сьмерці. Прайшоў, каб, зьяўляючыся аднačасова Богам і Чалавекам, прыўзьняць нас і запрасіць у неба. Вось чаму нашая малітва сёньня такая неабходная”, – сказаў сьвятар.

Выступіла на адкрыцьці помніка і жыхарка вёскі Дрыкольле Тамара Ільінічна Юркадзь.

“Тое, што адбывалася, гэта жахліва… Расстрэльвалі кожную ноч. Мы ў вайну такога ня чулі, што рабілася ў гэтым лесе. Канечне, я не відавочца. Я з 1949 году. А ўсё гэта чула ад сваіх сваякоў, якія хлусіць ня сталі б. Пасьля вайны тут пасьвілі каровы, і мая маці не аднойчы паказвала яміны і казала, што ў іх ляжаць людзі…” – расказвала жанчына.

“Душы гэтых людзей доўга блукалі, а цяпер, я так лічу, вось гэты крыж – для іх дарога да Бога! Каб іхныя душы супакоіліся, каб яны глядзелі на нас, пераконваючы, што гэтак жыць нельга”, – падсумавала Тамара Юркадзь.

Ад імя прадстаўнікоў ініцыятывы “Кабылякі. Расстраляныя ў Воршы” выступіла Дзіна Пракапаўна Кацар, унучка Матроны Маркевіч, якая выткала арнамэнтальную канву на сьцяг БССР. Яе муж, дзядуля Дзіны Кацар, Аляксей Захаравіч быў расстраляны ў Воршы ў 1937 годзе.

“У 1937-м дзядулю забралі і праз месяц расстралялі… Бабуля распавядала, як затрымлівалі дзеда, як зьдзекаваліся зь яго, як білі. Яго прывязалі вяроўкай да каня, і ён бег за коньнікам, а сьледам беглі ягоныя дзеці, якіх вайсковец палохаў стрэламі ў паветра. Дзед ня быў ворагам. Ён быў вельмі працавітым чалавекам, як і бальшыня з тых, хто тут ляжыць…” – сказала Дзіна Кацар.

Апошнім выказаўся кіраўнік грамадзкай дырэкцыі народнага мэмарыялу Курапаты Алесь Чахольскі:

“У Беларусі больш за 70 расстрэльных месцаў. Яны паступова становяцца вядомымі шырокай грамадзкасьці. І дзякуй тым людзям, якія гэтую інфармацыю зьбіралі. Яна ўжо вядомая, і гэта ўжо нікуды ня дзенецца”, – запэўніў ён.

Ян Сведка

КАМПАНІЯ

АГРЭСІЯ НА ПІКЕЦЕ

На неадэкватныя паводзіны аднаго зь віцяблян справакавалі лёзунгі «Не расейскай акупацыі!» і «Не саюзнай дзяржаве!», зь якімі пікетавалі ў цэнтры Віцебску сябры ініцыятыўнай групы старшыні гарадзкой арганізацыі АГП Ірыны Яскевіч. Мужчына накінуўся на аднаго зь пікетоўцаў, садраў зь ягонай вопраткі плякат і рэціраваўся...

Але нападніка пасьпелі сфатаграфаваць і нават зьняць на відэа. Сябра Віцебскай абласной камісіі па выбарах Павал Левінаў, які стаў сьведкам здарэньня, параіў зборшчыкам подпісаў зьвярнуцца ў міліцыю для прыцягненьня грамадзяніна да адміністрацыйнай адказнасьці.

«Так паводзіць сябе нельга. Калі табе нешта не падабаецца, то гэта ня значыць, што ты маеш права накідвацца, нешта зрываць ці чыніць іншыя супрацьпраўныя дзеяньні», — сказаў Павал Левінаў.

Сябры ініцыятыўнай групы Ірыны Яскевіч паведамілі, што аркушы з надпісамі «Не расейскай акупацыі!» і «Не саюзнай дзяржаве!» мусяць нагадаць віцяблянам пра каштоўнасьці дзяржаўнага сувэрэнітэту краіны.

«Мы атрымалі незалежнасьць і не зьбіраемся яе губляць», — кажа жанчына, якая ставіць подпіс у падтрымку Ірыны Яскевіч.

Але падыходзілі да пікетоўцаў і людзі зь іншымі поглядамі. Гэтак, пажылы мужчына даводзіў, што 90 адсоткаў насельніцтва Беларусі прагне аб’яднацца ў адну дзяржаву з Расеяй. Што праўда, з такой катэгарычнасьцю не пагаджаліся нават выпадковыя мінакі.

«Тэма незалежнасьці закранае кожнага грамадзяніна Беларусі. Людзей палохае, напрыклад, што з прыходам сюды расейскага бізнэсу пацерпяць беларускія прадпрымальнікі. Многіх турбуе, што пасьля аб’яднаньня беларускія вайскоўцы могуць патрапіць у гарачыя кропкі. Беларусам гэта ня трэба. Мы — мірныя людзі! Мы за незалежную Беларусь і нацыянальныя каштоўнасьці», — кажа Ірына Яскевіч.

Калі людзі пытаюцца, што можа прапанаваць ім дэмакратычная кандыдатка, Ірына адказвае:

«Я трэці раз імкнуся патрапіць у парлямэнт, хаця такіх людзей там не чакаюць. Праўладныя дэпутаты, якія патрапяць у парлямэнт вызначаюцца загадзя, але яны ня будуць там адстойваць народныя інтарэсы і гаварыць праўду. Яны не выходзяць да людзей, бо ім няма чаго сказаць і прапанаваць беларусам. Я не баюся казаць праўду, бо добра ведаю: сёньняшні стан краіны вымагае рэформаў, безь якіх у нас з вамі не будзе дабрабыту».

Падыходзілі да пікету і маладзёны, якія будуць удзельнічаць у выбарах упершыню. Многія моманты выбарчага працэсу ім пакуль што незразумелыя. Актывістка Тацяна Севярынец цярпліва і падрабязна адказвала на іх пытаньні.

«Тыя, хто меў на мэце падтрымаць Ірыну Яскевіч, моўчкі ставілі свае подпісы, а тыя, каго абурае нашая актыўнасьць, пераходзілі на падвышаны тон у размове ці нават на крык. Я лічу, што сёньняшні пікет быў пасьпяховым. Пытаньні былі розныя. Дыскусіі — гэта добра, яны мусяць разварушыць гэтае балота», — падсумавала Тацяна Севярынец.

Ініцыятыўная група Ірыны Яскевіч плянуе і надалей ладзіць пікеты ў цэнтры гораду.

Якаў Дрозд

ЯРМОШАНА РУЛІЦЬ

12 верасьня скончыўся этап падачы дакумэнтаў для рэгістрацыі ініцыятыўных групаў па зборы подпісаў выбаршчыкаў. Чатыры акруговыя выбарчыя камісіі, якія разьмешчаныя ў межах Віцебску, зарэгістравалі 19 ініцыятыўных групаў грамадзян.

Нагадаем: каб прэтэндэнт на атрыманьне дэпутацкага мандату быў зарэгістраваны, ён мусіць сабраць як мінімум 1000 подпісаў.

Хто гэтыя людзі, што прагнуць улады?

Паводле зьвестак камісіяў, гэта пэнсіянэры, дырэктары камэрцыйных і дзяржпрадпрыемстваў, рэктар ВНУ, гарадзкі чыноўнік, індывідуальны прадпрымальнік, рабочы, а таксама – беспрацоўныя.

Восем магчымых кандыдатаў – прадстаўнікі апазыцыйных партый. Астатнія 11 прэтэндэнтаў не залічваюць сябе ні да адной з 15 зарэгістраваных у краіне палітычных партый.

Адзначым, што збор подпісаў за вылучэньне кандыдатаў ідзе млява. Пакуль што прадстаўнікі ініцыятыўных групаў, за рэдкім выключэньнем, ня ладзяць пікетаў па зборы подпісаў. І гэта зьдзіўляе, бо пікеты даюць магчымасьць пазнаёміць выбаршчыкаў зь біяграфіяй будучага кандыдата, ягонай палітычнай арыентацыяй і г.д.

Акруговыя камісіі ўзгаднілі з раённымі адміністрацыямі гораду месцы разьмяшчэньня больш за 150 участковых выбарчых камісій. Але ў незалежных назіральнікаў узьнікла пытаньне аб абсталяваньні будынкаў безбар’ернай інфраструктурай, каб людзі з інваліднасьцю маглі самастойна наведваць выбарчыя ўчасткі для галасаваньня. У акруговых камісіях паабяцалі, што гэтае пытаньне будзе вырашана “па меры магчымасьці” на кожным канкрэтным участку.

Колькі будуць каштаваць выбары на Віцебшчыне?

Да пачатку верасьня абласныя выканаўчыя органы ўлады вырашылі і пытаньне фінансаваньня выбарчай кампаніі. Для гэтых мэтаў былі вылучаныя неабходныя грашовыя сродкі.

На ўсю вобласьць выдаткавалі крыху больш за 290 тыс. рублёў.

На забесьпячэньне працы кожнай акруговай выбарчай камісіі даецца па 20 тыс. 600 рублёў. А праца Віцебскай абласной выбарчай камісіі, уключаючы выдаткі на тэхнічныя патрэбы кампаніі, абыдзецца бюджэту ў суму каля 33 тыс. рублёў.

Назіральнік: Ярмошына не зважае на парушэньні

Як мяркуе праваабаронца Леанід Сьвецік, зарэгістраваны назіральнікам у двух акруговых выбарчых камісіях (№№ 19 і 20), пачатак бягучай кампаніі мала чым адрозьніваецца ад выбараў мінулых гадоў. Сьвецік назірае за падрыхтоўкай і правядзеньнем выбараў ужо 11-ты раз. Ён заўважае, што прадказальнасьць мэтадаў і відавочнасьць іх вынікаў пры правядзеньні ўладамі выбараў выявіліся ў Віцебскай абласной і 14 акруговых выбарчых камісій ужо падчас рэгістрацыі ініцыятыўных груп.

Тым ня менш, былі зафіксаваныя і дакумэнтальна пацьверджаныя

(працяг на стар. 2)

КАМПАНІЯ

(пачатак на стар. 1)

грубыя парушэньні дзейнага выбарчага заканадаўства на АВК №19. Гэтак, з парушэньнямі была зарэгістраваная ініцыятыўная група Вольгі Каравашкінай. І хоць парушэньні патрабаваньняў закону былі відавочныя для сябраў камісіі, яны прагаласавалі за рэгістрацыю ініцыятыўнай групы Каравашкінай.

З гэтай нагоды праваабаронца зьвярнуўся ў Цэнтральную выбарчую камісію і атрымаў адказ. ЦВК паведамляе, што "акруговая выбарчая камісія, усебакова вывучыўшы прадстаўленыя Каравашкінай дакументы, палічыла, што дапушчаныя недахопы тэхнічнага характару ў афармленьні ёй сьпісу сябраў ініцыятыўнай групы ня могуць быць падставай для адмовы ў рэгістрацыі групы".

Гэта, на думку праваабаронцы, ня робіць гонару заслужанаму юрысту краіны Л.М. Ярмошынай, якая не зважае на відавочныя парушэньні выбарчага закону сябрамі АВК №19.

Стрым і відэа – пад забаронай.

Таксама Леаніду Сьвецiку не дазволілі рабіць аўдыёзапіс, фота- і відэаздымкі, а таксама стрым-трансьляцыі паседжаньняў акруговых камісій, што ёсьць парушэньнем арт.13 Выбарчага кодэксу РБ.

"Старшыня акруговай выбарчай камісіі №19 Сьвятлана Міхальчанка і старшыня АВК №20 Мікалай Канявалаў не дазволілі мне, у інтарэсах выбаршчыкаў, весьці анлайн-трансьляцыю паседжаньняў камісій. Незразумела, што яны хаваюць ад грамадзян, але падобныя паводзіны кіраўнікоў камісій выклікаюць сумненьні, што ў гэтых акругах выбары ў парлямэнт пройдуць адкрыта і галосна, як таго патрабуюць міжнародныя стандарты", – выказаў меркаваньне незалежны назіральнік.

Лявон Яфрэменка
"Віцебская вясна"

ЛЯБЕДЗЬКА І КАЗЛОЎ У ВІЦЕБСКУ

Падтрымаць старшыню віцебскай гарадзкой арганізацыі Аб'яднанай грамадзянскай партыі Ірыну Яскевіч, якая мае намер стаць дэпутатам Палаты прадстаўнікоў, прыехалі зь Менску былы кіраўнік АГП Анатоль Лябедзька і сёньняшні партыйны лідэр Мікалай Казлоў.

Тлумачачы свой прыезд у Віцебск, Анатоль Лябедзька адзначыў, што ў сёньняшніх умовах ён гатовы падтрымліваць любога дэмакратычнага кандыдата, які выступае за "беларускі дом у эўрапейскім квартале".

"Пры ўсіх хібах і дыскусійнасьці пытаньня, калі на шалі вагаў пакласьці ўдзел або няўдзел у такіх выбарчых кампаніях, я кажу, што крыху больш аргумэнтаў у тых, хто выкарыстоўвае магчымасьць вольна размаўляць зь людзьмі. Калі вы чалавек-будзільнік, будзіце людзей", – сказаў Анатоль Лябедзька, які сам лічыць сябе гэткім "чалавекам-будзільнікам".

Згодны з Лябедзькам і цяперашні кіраўнік партыі Мікалай Казлоў.

"Перадвыбарчыя пікеты – гэта магчымасьць лішні раз паказаць людзям нашы сьцягі, паказаць нашых актывістаў, паказаць людзям, што яны не адны... Да таго ж, пікеты не даюць уладзе зусім разьняволіцца, бо нашая функцыя ня толькі ў тым, каб сабраць подпісы, але – і супрацьдзейнічаць легітымізацыі гэтак званага парлямэнту. Гэта не дазваляе краіне скаціцца да ўзроўню Паўночнай Карэі", – кажа Мікалай Казлоў.

Кожны пастаўлены подпіс за дэмакратычнага кандыдата Мікалай Казлоў лічыць выказваньнем грамадзянскага намеру жыць у дэмакратычнай краіне, а не пры дыктатуры.

Лідэр АГП падкрэсьліў, што ў кожным рэгіёне Беларусі ёсьць свае набалелыя пытаньні. У адрозьненьні ад сталіцы, рэгіёны знаходзяцца ў больш адчайным становішчы. Гэта і скарачэньне працоўных месцаў і ніжэйшыя, чым у сталіцы, заробкі. У Берасьці людзей хвалюе праблема акумулятарнага заводу, а ў Менску людзі вылучаюцца сваёй большай настойлівасьцю ў сваіх прэтэнзіях да ўлады.

Разам з Лябедзькам і Казловым на пікеце ў Віцебску прысутнічаў таксама старшыня абласной арганізацыі АГП Станіслаў Храпавіцкі з Воршы.

Ірына Яскевіч правяла ўжо дзевяць пікетаў у цэнтры гораду.

Ян Сведка

ЗЛАЧЫНСТВЫ

СЕМЕЙНЫЙ КРИМИНАЛЬНЫЙ БИЗНЕС

Семейный криминальный бизнес, связанный с мошенничеством в сфере потребительского кредитования, пресекли сотрудники ГУБОПиК в Витебске. Задержаны восемь человек.

Витебское семейство из четырех человек подбирало своих жертв среди людей, злоупотребляющих алкоголем и ведущих асоциальный образ жизни. Оперативникам уже удалось установить боле 30 потерпевших, только на четырех из них висят кредиты в общей сумме на 25 000 рублей. А общая сумму, полученную злоумышленниками в ходе преступной деятельности предстоит установить следствию.

Жертву уговаривали оформить на себя кредит на бытовую технику, обещая своевременно его погашать. Телевизоры, холодильники, микроволновые печи, телефоны, планшеты и другое подозреваемые забирали себе, а подставное лицо получало 50 или 100 рублей вознаграждения.

Также, если получить заем на покупку техники не удавалось, на потерпевшего оформляли кредитную карту, деньги с которой снимали злоумышленники.

Приобретенную таким образом технику сдавали по заниженным ценам через финансовую структуру, работающую по принципу ломбарда.

Подельниками мошенников в этой преступной схеме были работники двух крупных торговых сетей. Они помогали злоумышленникам оформлять необходимые документы и улаживать с банками вопросы платежеспособности клиентов.

За такие услуги продавцы получали не только вознаграждение от криминальной семейки, но и премировались ничего не подозревающим руководством за успешную реализацию техники.

Сотрудники ГУБОПиК МВД вышли на подозреваемых после получения оперативной информации. Последующие показания потерпевших и их задолженность перед финансовыми учреждениями дали основания задержать причастных к делу лиц.

После задержания всех членов семьи и их четырех подельников водворили в изолятор временного содержания. В их отношении УСК по Витебской области возбудило уголовное дело по части 4 статьи 209 УК — мошенничество, совершенное группой лиц в особо крупном размере, сообщает пресс-служба МВД. Теперь им грозит до 10 лет лишения свободы.

Іван Дзедушкін
"Народные навіны Віцебска"

СУСЕДЗІ

БОЕПРЫПАСЫ АБЯСШКОДЖАНЫ

У Віцебскім раёне абясшкодзілі амаль сотню боепрыпасаў часоў вайны.

Днём 10 верасня ў лесе паблізу вёскі Лучынаўка Віцебскага раёна былі выяўленыя амаль 100 боепрыпасаў часоў Вялікай Айчыннай вайны. Пра гэта паведамілі ва УУС Віцебскага аблвыканкама.

Сапёрна-піратэхнічная група в/ч 5524 УВ МУС Рэспублікі Беларусь вывезла ў бяспечнае месца і знішчыла 2 артылерыйскія снарады 76 мм, 73 артылерыйскія снарады 45 мм, 2 гранаты Ф-1, 12 гранат РТД-33, 1 мінамётную міну 82 мм, 60 артылерыйскіх узрывальнікаў, 2 гільзы з капсюльной утулкай.

Якаў Дрозд

ЭКАЛОГІЯ

ПОМОЙКА В ЛЕСУ

Лес возле Тарного в Витебске превращается в помойку.

В лесу между кладбищем «Тарное-2» и предприятием очистных сооружений УП «Витебскоблводоканал» неизвестные устроили стихийную свалку строительного мусора.

Найти образовавшуюся свалку несложно: не доезжая до кладбища, поворачиваем направо. Несколько десятков метров — и за деревьями открывается вид на кучи строительного мусора. Объемы большие: столько не переносить мешками с участков в Тарном поселке, где хозяева строят или ремонтируют коттеджи и дома. Да и на земле видны следы больших шин — разворачивались грузовики или тракторы.

Как рассказывает Надежда (по просьбе женщины имя изменено), несколько лет тому назад проселочная дорога была проезжей, соединялась с Бешенковическим шоссе. Сейчас осталась только тропинка, по которой можно дойти до деревни Добрейка. Однако, как оказалось, и тропинку кто-то завалил.

Сейчас проселочная дорога обильно заросла борщевиком, а тропинку, по которой ходят люди, кто-то завалил строительными отходами.

Надежда в свободное время выходит с мешками для мусора и запасом перчаток, чтобы навести чистоту в лесу, где она еще недавно собирала грибы и ягоды. Женщина работает в госструктуре, поэтому попросила в видеорепортаже изменить ее голос.

До недавнего времени лес не был таким грязным. Максимум, что можно было увидеть, это мусор от пикников — одноразовую посуду, бутылки, остатки пиршества. Все это можно было собрать в пакеты и выбросить в мусорные баки на территории кладбища. Сейчас все намного хуже. Люди везут сюда старую мебель, остатки стройматериалов и старые шины. Лес, где можно встретить зайца, лису и даже косулю, постепенно превращается в настоящую помойку. По словам Надежды, пару лет назад в начале проселочной дороги со стороны очистных сооружений водоканала установили пропускное устройство, чтобы на автомобилях не могли проехать в лес:

Шлагбаум не остановил вандалов. Именно на машине неизвестные проехали по дороге, сломав перед этим препятствие. В прошлом году нашими силами ограждение было восстановлено, но к весне 2019 года шлагбаум опять снесли.

Я понимаю, что нельзя пенять лишь на коммунальные службы, которые должны убирать. Обязанность всех — не мусорить. И начинать надо в первую очередь с себя, но у многих людей нет ни желания, ни гражданской позиции, — поделилась наболевшим женщина.

Надежда обратилась за помощью в Витебский областной комитет природных ресурсов и охраны окружающей среды. В письме на имя Виктора Галанова женщина обращала внимание на то, что в лесу возле кладбища «Тарное-2» мусорных куч становится все больше.

Прошло более месяца. На свою просьбу женщина не получила даже «красивую административную отписку», а кучи мусора остались там же, где и были.

Наивно ожидалось, что мусор увезут на полигон, шлагбаум починят и установят предупреждающий знак о том, что за выбрасывание мусора в не предназначенных для этого местах штрафуют. Жаль, что Год малой родины, объявленный в 2019 году, проходит лишь в отчетах и на бумаге, — рассказала Надежда.

«Витебский курьер»

АБ'ЯВА

Каб атрымліваць кожны нумар газеты "Дзвінскі Ўзгорак" паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

Калі парушаны вашы правы спажыўца, працаўніка, то даем эфектыўныя парады па абароне права і пошуку бясплатных юрыстаў. Звяртайцеся на адрас газеты "Дзвінскі Ўзгорак".

Наша газета стала размяшчацца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць ящчэ да з'яўлення газеты на паперы.

АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІІ

НА ЭЛЕКТРЫЧНАЙ МАШЫНЕ TESLA ПА ПРАСПЕКЦЕ ПРАЎДЫ

Кожнаму ў Беларусі гарантуецца свабода думак і перакананняў, у тым ліку і адзінаму палітыку (АП). Тым, хто ў гэтым сумняваецца, рэкамендую перачытаць артыкул 33 Канстытуцыі. Гэты ж артыкул абараняе сродкі масавай інфармацыі ад манапалізацыі дзяржавай і не дапускае цэнзуры.

Аднак права як сістэму абавязковых, фармальных правілаў, гарантаваных дзяржавай, варта адрозніваць ад праваправмяняльнай практыкі. За прыкладамі далёка хадзіць не трэба. 2 верасня, падчас размовы з вучнямі новай сталічнай школы, АП не ўтрымаўся і пахваліўся, што ў яго *«ёсць электрычная машына Tesla»*, якую яму *«Маск падараваў»*.

Аднак у афіцыйным прэс-рэлізе інфармацыя пра падарунак амерыканскага мільярдэра адсутнічае. Прыводжу адпаведны фрагмент цалкам: *«Аляксандр Лукашэнка прызнаўся, што сам з'яўляецца прыхільнікам электратранспарту. "Самы любімы электраматацыкл. Наш мінскі ўжо робіць завод. Добрая штука. Вядома, ён не ляціць на 180 кіламетраў на гадзіну, як "Тэсла". Але вельмі прыемна. Мы будзем усё больш пераходзіць на электрамабілі»*.

Бедны Маск! Ён зрабіў падарунак кіраўніку дзяржавы, а нейкі канцылярскі пацук выкінуў з афіцыйнага тэксту словы ўдзячнасці, словы, вымаўленыя кіраўніком дзяржавы перад дзецьмі! Вось і рабі пасля гэтага падарункі.

Але Маск такі ўчынак беларускага клерка перажыве. Урэшце існуюць дыпламатычныя каналы, па якіх, я ўпэўнены, ужо накіраваныя прабачэнні.

Захавальнік ментальнага кансенсусу

Чаму Візантыйская імперыя не выстаяла пад націскам турэцкага султана? Таму што не змагла аб'яднаць веру і праўду. Для маскоўскіх ідэолагаў часоў Івана Жахлівага гэта было відавочна. Пра тое, што сіла не ў Богу, а ў праўдзе, ведаў яшчэ Аляксандр Неўскі.

У кожнага часу — свае героі. Для чалавека савецкага ў пачатку «нулявых» такім героем стаў Даніла Багроў з фільма «Брат 2». У эпоху вялікіх пераменаў, калі з кантэксту выпала цэлая краіна, ён прапанаваў універсальны рэцэпт асабістага выратавання. Прыводжу яго цалкам: *«Вось скажы мне, амерыканец, у чым сіла? Хіба ў грошах? Вось і брат кажа, што ў грошах. У цябе шмат грошай, і што? Я вось думаю, што сіла ў праўдзе: у каго праўда, той і мацнейшы!»*.

З такіх індывідуальных праўдаў, як з цаглінак, і была пабудаваная ў Беларусі дзяржава для народа, дзяржава праўды. Зразумела, не абышлося без архітэктара, без чалавека, якому *«на працягу чвэрці стагоддзя атрымлівіаецца захоўваць ментальны кансенсус з беларускім народам»*.

Аўтар часткі сказу, што ўзятая ў двукоссі, — доктар філасофскіх навук Леў Крыштаповіч, чалавек у краіне недаацэнены, прычым як прыхільнікамі, так і крытыкамі беларускай мадэлі. Не выключана, што прычыну недаацэненасці варта шукаць у элементарнай зайздрасці. Ці шмат у Беларусі гуманітарыяў, здольных свабодна апераваць паняццем *«ментальны кансенсус»*? Сярод маіх калегаў, напрыклад, такіх няма…

«Школу трэба прыводзіць да прытомнасці»

Народ ніколі не падманеш. Начальнікі прымаюць законы, начальнікі іх і ўжываюць, а народ... прыдумляе прыказкі і прымаўкі. «Закон — што дышаль...» — адна з самых папулярных. Такі вось падзел працы.

Наша праўда — функцыя ад месца ў адміністрацыйнай іерархіі і ад грошай. Мае рацыю заўсёды той, у каго больш правоў. Акрамя тых, хто гэтую ісціну не ўсмактаў з малаком маці, існуюць шматлікія кантрольныя і сілавыя структуры. Таму наша дзяржава не толькі прававаная, але і рэпрэсіўная. Пра гэта АП неаднаразова нагадваў 2 верасня педагогам і вучням мінскай школы № 93.

Прывяду невялікую падборку выказванняў, якія змяшчаюць слова «дысцыпліна», запазычаную на сайце БЕЛТА: «...*заклікаў да большай дысцыпліны ў сценах школы, арыентаванасці на вучобу і дасягненне выніку». «Школу трэба прыводзіць у прытомнасць. Школа — гэта храм. Ты прыйшоў сюды, табе тут бясплатна даюць адукацыю». «На вучобу, як у храм, трэба прыходзіць з чыстымі думкамі — Лукашэнка запатрабаваў узмацніць дысцыпліну ў школе. Кіраўнік дзяржавы канстатаваў, што дысцыпліна ў школе моцна ўпала, таму міністру адукацыі, губернатарам і мэру Мінска пастаўлена задача прыняць меры для ўзмацнення парадку і дысцыпліны ў навучальных установах»*.

Вось так, мы будавалі, будавалі і нарэшце пабудавалі школу-храм, якую трэба прыводзіць да прытомнасці. Хто ж нясе персанальную адказнасць за тое, што яна знаходзіцца ў коме, — міністр адукацыі, губернатары, мэр Мінска або той, каму амерыканскі мільярдэр падарыў *«электрычную машыну Tesla»*? Машына гэтая, калі хто забыўся, *«ляціць на 180 кіламетраў на гадзіну»*. На такой хуткасці ўспрымаць рэальнасць адэкватна надзвычай няпроста.

«Мы пакуль не чапаем інтэрнэт»

Наша праўда — гэта своеасаблівы сурагат права. *«Бо "праўда"*, — тлумачыць акадэмік Юрый Піваварaў, — *як яшчэ ў XI стагоддзі вучыў мітрапаліт Іларыён, ёсць і ісціна, і цнота, і справядлівасць, і закон. Рэлігійна-маральны пачатак утрымлівае ў сабе і пачатак юрыдычны. Ці, дакладней, — не дае яму крышталізавацца»*.

Наша праўда — яна не ўніверсальная, яна лакальная.

(працяг на стр. 3)

БЕЛАРУСЬ – РАСІЯ

«ЭКАНАМІЧНАЯ ІНТЭГРАЦЫЯ» = «ПАЛІТЫЧНАЯ ЗАЛЕЖНАСЬЦЬ»

Практычная рэалізацыя праграмы інтэграцыі прывядзе да ўзмацненьня эканамічнай і палітычнай залежнасьці Беларусі ад Расеі. Што моцна зьвяжа рукі афіцыйнаму Менску ў правядзеньні незалежнай палітыкі.

Публікацыя добра інфармаванай газэты «Коммерсантъ» трохі больш праясьніла, што за дакумэнты падпісалі прэм'ер-міністры Беларусі і Расеі 6 верасьня. Хоць і асаблівай сэнсацыяй гэта не выглядае. Ужо шмат месяцаў афіцыйныя асобы дзьвюх краін цьвердзяць пра падрыхтоўку праграмы, якая прадугледжвае ўніфікацыю эканамічнага заканадаўства і эканамічнай палітыкі Беларусі і Расеі. Кіраўнік беларускага ўраду Сяргей Румас сфармуляваў мадэль так: дзьве дзяржавы, адна эканоміка.

Важна адзначыць, што гэта ня ёсьць рэалізацыя дамовы аб стварэньні Саюзнай дзяржавы ад 1999 году, бо ў тым дакумэнце прадугледжвалася стварэньне наднацыянальных органаў улады. А паводле «Коммерсанта», у распрацаванай праграме інтэграцыі такіх органаў няма.

Тады ўзьнікае лягічнае пытаньне: у чым сэнс падобнай канструкцыі? Дзеля чаго яна патрэбная?

Пасьля таго як Дзьмітрый Мядзьведзеў у сьнежні мінулага году ў Берасьці агучыў плян «прымушэньня да інтэграцыі», большасьць экспэртаў прыйшлі да высновы, што з дапамогай Саюзнай дзяржавы Пуцін хацеў бы працягнуць свае прэзыдэнцкія паўнамоцтвы пасьля 2024 году. Але той рэдукаваны варыянт інтэграцыі, які ў выніку атрымаўся, не дае кіраўніку Расеі ніякіх выгодаў. Тады навошта ён патрэбен Крамлю ў такім выглядзе?

Тут могуць быць два адказы. Па-першае, заявіць цяпер, што ў такім варыянце нам інтэграцыя не патрэбная, трохі нязручная. Самі ж прысьпешвалі, а цяпер у кусты?

Па-другое, канструкцыя, якая ствараецца цяпер, мае сэнс як пераходная мадэль, як ступень да больш шчыльнай інтэграцыі ў пэрспэктыве. Бо калі гэты праект рэалізуецца ў тым выглядзе, як прадугледжваецца, то Беларусь акажацца моцна прывязанай да Расеі, у Масквы зьявяцца моцныя рычагі ўплыву. Тады будзе лягчэй прымусіць Менск да наступнага кроку, напрыклад, да пераходу да адзінай валюты (то бок, расейскага рубля). А там ужо адзін крок да адзіных органаў улады, бо ня можа быць валютнай інтэграцыі без адзінага цэнтрабанку. І так да поўнага аб'яднаньня.

А навошта гэта Беларусі? У кіраўніцтва краіны існуе надзея, што беларуская прадукцыя атрымае льготныя ўмовы для доступу на расейскі рынак, доступу да расейскіх дзяржзаказаў. Як на мой погляд, надзеі ў значнай ступені ілюзорныя. Бо доступ на рынак РФ у большай ступені залежыць ад здольнасьці канкураваць з расейскай (і кітайскай) прадукцыяй, чым ад ільготаў.

Таксама існуе разьлік, што з дапамогай гэтай праграмы Беларусь зможа атрымаць унутрырасейскія цэны на газ і нафту раней за 2025 год (гэты год пазначаны ў дакумэнтах ЭАЭС як момант пераходу да агульнага рынку энэргарэсурсаў). Але ў падпісаных прэм'ерамі дакумэнтах цьмяна гаворыцца толькі пра стварэньне «адзінага рэгулятара» рынкаў газу, нафты, нафтапрадуктаў і электраэнэргіі.

І галоўнае. Менск разьлічвае, што як толькі Пуцін з Лукашэнкам падпішуць гэтыя дакумэнты, то Расея адновіць субсыдываньне беларускай эканомікі. Фактычна гэта сказаў Лукашэнка, прымаючы 16 верасьня старшыню Дзяржаўнага мытнага камітэту Юрыя Сянько. Згадваючы пра падатковы манэўр у Расеі, кіраўнік Беларусі адзначыў: «Думаю, у найбліжэйшы час нам, зацьвярджаючы праграму сумесных дзеяньняў, давядзецца вярнуцца і да гэтага пытаньня». То бок, перакладаючы на зразумелую мову, Лукашэнка сказаў, што бязь цьвёрдых абавязаньняў Масквы па кампэнсацыі падатковага манэўра і вяртаньня іншых ільготаў (па газу, па крэдытах) ён гэтыя дакумэнты не падпіша.

І ўвогуле, як толькі дойдзе да канкрэтыкі, да практычнай рэалізацыі гэтага праекту ўніфікацыі эканамічнай палітыкі, пачнуцца бясконцыя спрэчкі. Бо ў Беларусі і Расеі вельмі розныя эканамічныя сыстэмы, з розным маштабам, структурай, мадэльлю гаспадараньня. Іх цяжка, нават шкодна прыводзіць да адной роўніцы. Напрыклад, у Беларусі і Расеі розныя крыніцы напаўненьня бюджэту. І ўніфікацыя падатковага, мытнага заканадаўства адразу створыць праблемы. Прычым перш за ўсё Беларусі, як значна меншай краіне.

Але нават калі ўявіць, што ўсё пройдзе паводле пляну, бакі сапраўды рэалізуюць канструкт «дзьве дзяржавы, адна эканоміка», то ў выніку Беларусь моцна страціць. Бо ўніфікацыя заканадаўства і эканамічнай палітыкі будзе ісьці ў асноўным па расейскіх правілах. Цяжка ўявіць, што Расея будзе падстройвацца пад Беларусь. Давядзецца падпарадкоўваць свае інтарэсы інтарэсам суседа. Зруйнуюцца бар'еры на шляху пранікненьня сюды драпежнага расейскага капіталу з усімі нэгатыўнымі наступствамі для беларускага бізнэсу.

Калі гадоў 15–20 таму можна было разважаць, што такая ўніфікацыя стане спосабам прымусу да правядзеньня рынкавых рэформаў у Беларусі, то цяпер і гэтага няма. Расейская эканоміка хутка абдзяржаўліваецца і ўжо ня можа служыць прыкладам рынкавай эканомікі.

Самае галоўнае, узрасьце эканамічная залежнасьць Беларусі ад Расеі. Што моцна зьвяжа рукі афіцыйнаму Менску ў правядзеньні незалежнай замежнай палітыкі, рэзка абмяжуе памкненьні да нэўтралітэту, статусу міратворцы, разбурыць стратэгію замежнаэканамічнай дывэрсыфікацыі, зробіць краіну ўразьлівай да любога ціску з Масквы. І каму гэта трэба?

Валер Карбалевіч
https://www.svaboda.org

БЕЛАРУСЬ – РАСІЯ

(пачатак на стар. №3)

Яе актуальнасць не выходзіць за тэрыторыю, насельнікі якой маюць магчымасць знаёміцца з версіямі падзей, што распаўсюджваюцца беларускім тэлебачаннем. Выбары-экзамены; парламент, які самастойна не распрацоўвае законы; ідэалагічная вертыкаль, што спраўна функцыянуе, нягледзячы на адсутнасць дзяржаўнай ідэалогіі, — тыповыя прыклады нашай праўды. Да іх можна смела дадаць і нашу дэмакратыю. Яе ў нас не менш, чым на Захадзе. На гэтым пералік арыгінальнага і самабытнага не заканчваецца.

Але калі адказнасць за распаўсюд праўды ўскладзеная на тэлевізійны сігнал, то за будучыню такой праўды становіцца трывожна. Крыху афіцыйнай сацыялогіі ад Інфармацыйна-аналітычнага цэнтра: з 2009 па 2018 гады колькасць рэспандэнтаў, якія разглядаюць тэлебачанне ў якасці крыніцы інфармацыі пра жыццё ў Беларусі і за мяжой, скарацілася з 91% да 72%, у той час як доля інтэрнэту, наадварот, узрасла з 24% да 60%. Не выключана, што ўжо ў бліжэйшыя год-два аўдыторыя інтэрнэту перавысіць аўдыторыю тэлебачання.

Ці варта пасля гэтага здзіўляцца, што актуальнасць тэмы інфармацыйнай бяспекі расце як на дражджах. Свежы прыклад — міжнародная канферэнцыя **«Барацьба з тэрарызмам пры дапамозе інавацыйных падыходаў і выкарыстання новых узнікаючых тэхналогій»**, якая адбылася ў Мінску 3 верасня. Абмяжуюся адной цытатай: *«У Беларусі як у суверэннай краіны ёсць уласнае меркаванне на тэму маральных, этычных і прававых межаў свабоды інтэрнэту. Я так свабодна кажу наконт пытання інтэрнэту, таму што ніхто з вас мяне не папракне, што мы хоць у чымсьці абмежавалі інтэрнэт у Беларусі. Хоць і трэба было б. Але пакуль яшчэ не ведаем, як гэта зрабіць так, каб цывілізаванае грамадства зноў не падвергла нас санкцыям. Таму мы пакуль не чапаем інтэрнэт. Справа, час церпяць»*.

Нізкі паклон цывілізаванаму грамадству. Калі б не яно, то ў адпрацаваныя на тэлебачанні маральныя, этычныя і прававыя межы даўно былі бы пастаўлены і інтэрнэт. Але пакуль *«справа, час церпяць»*….

Сяргей Нікалюк
"Новы Час"

НАША ГІСТОРЫЯ

ЛУКАШЭНКА: ЗА ШТО ЗМАГАЎСЯ, НА ТОЕ І НАПАРОЎСЯ

Гэта быў момант трыумфу рамантыкаў нацыянальнага адраджэння. 28 гадоў таму, 19 верасня 1991 года, Вярхоўны Савет Беларусі зацвердзіў у якасці дзяржаўных сімвалаў бел-чырвона-белы сцяг і герб «Пагоня». Але трыумф апынуўся нядоўгім.

На рэферэндуме 1995 года малады тады прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка прапіхнуў пытанне аб змене сімволікі — а па сутнасці вярнулася злёгку пераліцаваная савецкая. Гэта было абсалютна ў духу лідара, які прыйшоў да ўлады пад абяцанні вярнуць змучанаму постсавецкім вэрхалам электарату «светлае мінулае»…

Ён маляваў сябе ў вачах Крамля гэткім утаймавальнікам крыважэрных нацыяналістаў, якія-дэ ўжо пасадзілі было мясцовых рускіх на чамаданы.

Хоць на самай справе нацыяналісты ў Беларусі ніколі не былі ва ўладзе, у Вярхоўным Савеце XII склікання былі прадстаўленыя толькі невялікай групай на чале з харызматычным Зянонам Пазняком. Рашэнне ж аб «Пагоні» і бел-чырвона-белы сцягу (БЧБ — бел-чырвона-белы — на слэнгу патрыётаў) апазіцыя БНФ па-майстэрску правяла праз парламент, карыстаючыся ступарам кансерватыўнай большасці, напалоханай разгромам путчу 1991 года.

«Пагоня» як нагода патрапіць пад раздачу

З рэферэндуму 1995 года Лукашэнка пачаў метадычную зачыстку ўнутрыпалітычнага поля. За БЧБ на вуліцы, «Пагоню» на значку або майцы — «незарэгістраваную сімволіку» — міліцыя вінціла і цягнула ў каталажку. Дзяржпрапаганда ўпірала на тое, што БЧБ выкарыстоўвалі паліцаі ў гады акупацыі, ані не бянтэжачыся тым, што і цяперашні расейскі сцяг выкарыстоўвалі ўласаўцы.

Рэпрэсіі за «Пагоню» (у прыватнасці, супраць футбольных заўзятараў) выглядалі і зусім недарэчнымі, таму што гэты старажытны сімвал Вялікага княства Літоўскага (у якім на бачных ролях былі продкі цяперашніх беларусаў) афіцыйна прысутнічае ў гербах некаторых беларускіх гарадоў і рэгіёнаў.

За 25 гадоў кіравання рэжым нязменнага прэзідэнта метадычна перамалоў апазіцыю, абвешчаную пятай калонай, запалохаў насельніцтва, адбіў у яго ахвоту соваць нос у палітыку. Краіна стала яшчэ больш русіфікаванай.

Масква не ацаніла стараннасці

Але Крэмль не ацаніў старанняў саюзніка. Ён вырашыў перагледзець негалосны кантракт з Лукашэнкам і стаў патрабаваць большай вернасці за меншыя грошы.

У снежні мінулага года громам з яснага неба прагучаў «ультыматум Мядзведзева». Расейскі прэм'ер сфармуляваў жорсткую альтэрнатыву, якая ў вольным пераказванні такая: або «паглыбленая інтэграцыя» (чытай: мяккае паглынанне), або смакчыце лапу. А што бывае, калі сусед не слухаецца «паўстаўшую з каленяў» краіну з імперскімі традыцыямі, паказалі анэксія Крыму і крывавая буча на Данбасе.

Беларускія ўлады спахваціліся, распачалі працэс, названы мяккай беларусізацыяй. Нейкія білборды на мове тытульнай нацыі, найвышэйшы дазвол святкаваць важныя для нацыянальна арыентаванай публікі даты накшталт стагоддзя Беларускай Народнай Рэспублікі 1918 года. Але і ў той дзень пры выхадзе за перыметр агароджаў міліцыя хапала людзей з нацыянальнай сімволікай. Карацей, гэткае свята ў рэзервацыі.

Фішка ў тым, што ўладная вярхушка баіцца не столькі вокрыку з Крамля (што гэта вы там распускаеце «дамарослых бандэраўцаў»?), колькі росту нацыянальнай самасвядомасці як такавога. Таму што гэта ўжо будзе не насельніцтва, а грамадзяне. Якім не даспадобы не толькі імперская замашкі ўсходняй суседкі, але і недэмакратычны, не зменяльны, які стаў тормазам развіцця рэжым ва ўласнай краіне.

«Пятая калона» як у ваду глядзела

Між тым беларускія ўлады хоць і запэўніваюць, што праграма паглыблення інтэграцыі не нясе пагрозаў суверэнітэту, аднак упарта адмаўляюцца апублікаваць яе праект, які ўжо парафіравалі прэм'еры.

Магчыма, Лукашэнка спадзяваўся, што пасля гэтага Масква разблакуе пытанні газу, нафты, крэдытаў. Але не тут-та было. У Крамлі напэўна ўлічылі ўрокі пачатку 2000-х, калі Менск тарпедаваў пераход на адзіную валюту, Канстытуцыйны акт саюзнай дзяржавы і іншае. Цяпер Масква, мяркуючы па ўсім, мае намер акуратна дацiскаць, спыняць спробы сабатажу дамоўленасцяў.

Калі пасля рэферэндуму-1995 падручныя Лукашэнкі дэманстратыўна рвалі на кавалкі БЧБ на даху прэзідэнцкай адміністрацыі, калі ў прамым і пераносным сэнсе хрусцелі косці палітычных праціўнікаў рэжыму, яго стваральнік, мабыць, адчуваў сябе на кані.

Але апынулася, што зрынутыя апаненты на дзвесце працэнтаў мелі рацыю. Цяпер імперыя ўзяла за горла так, што ні ўздыхнуць, ні войкнуць.

Магчыма, у глыбіні душы Лукашэнка ўжо і шкадуе, што памяняў тады сімвалы. Але ў гэтым ён, напэўна, не прызнаецца нават самому сабе. Так што БЧБ і «Пагоня» вернуцца потым, пасля яго. Дай бог толькі, каб Беларусь выстаяла.

Аляксандр Класкоўскі
belsat.eu

РЭЗАНАНС

БЬЕТ — ЗНАЧИТ УЧИТ?

Белорусской школе прививают ущербную идеологию. Надо защищать своих детей от эмоционального и физического насилия в школе. Даже если руководитель страны говорит, что бить — это нормально.

Так что, учителям можно бить детей? Именно такой вопрос возникает после эмоционального комментария руководителем Беларуси инцидента в гомельской школе № 15. Там учительница грозилась ударить непослушного четвероклассника. Глава государства, по его словам, в такой ситуации и вовсе «голову бы отвернул щенку какому-то».

Вопрос не в том, зачем руководитель страны вмешался в конфликт, решаемый на уровне директора школы, и раздул его до вселенских масштабов. Проблема в другом — мнение нашего главы государства далеко не всегда является верным, но у нас оно, к сожалению, чиновниками на местах приравнивается фактически к закону.

Лукашенко уже показал себя сторонником домостроевщины и мрачного средневековья, когда зарубил проект закона о противодействии домашнему насилию. Теперь же получается, что он выписал нервным учителям, использующим линейки и указки не по назначению, индульгенцию…

«Официальное разрешение бить детей»

Психолог Лилия Ахремчик написала на своей странице в «Фейсбуке»:

«Мне больно жить в стране, в которой президент считает, что бить ребенка нормально (ребенка, которому 9 (!) и которого еще всему надо учить), что насилие в наших традициях, и официальный разбор ситуации заменяет высочайшим решением на основе своих ущербных убеждений», — написала Ахремчик.

Говоря о заявлении главы государства, что он бы «на месте этого учителя голову бы отвернул щенку какому-то», Лилия Ахремчик в комментарии для Naviny.by сказала, что по сути эти слова — официальное разрешение применять насилие в школах.

Психолог также обратил внимание, что из уст главы государства подобное звучит не впервые.

Действительно в 2018 году критика концепции проекта закона о противодействии домашнему насилию со стороны президента дала четкий посыл обществу — в семье и стране правит тот, кто сильнее, и ему решать, кого казнить, кого миловать.

«Хороший ремень иногда тоже полезен для ребенка. Не для всех, конечно. Виктор, как старший, часто получал от меня. Средний, Дима, уже видел, как Вите попадало, и ровненько стоял рядом. Младшего, ему 15-й год, я вообще никогда не наказывал: он этого не заслуживал... Это наша традиция, наша жизнь, и мы будем воспитывать так, как надо», — научал Александр Лукашенко белорусов рукоприкладству.

Давно доказана прямая взаимосвязь между тем, как воспитывали человека, и тем, как этот человек воспитывает своих детей — это так называемая межпоколенная трансляция. Как это работает, наглядно демонстрирует социальный ролик «Дети видят — дети делают».

Каждый из нас может остановить насилие

Всё в наших руках, говорит Лилия Ахремчик:

«Каждый может принять решение остановить порочный круг физических наказаний и применения морального насилия в семье. Это означает, что даже если вас били, вы можете для себя решить не бить детей ни при каких обстоятельствах и следовать своему решению», — отметила психолог.

Лилия Ахремчик выразила сожаление, что «при обсуждении проблемы насилия не слышен голос тех, кого не били в детстве и кто не бьет своих детей. Слишком много голосов людей, рассуждающих, что они выросли людьми, потому что их били, и так же воспитывают своих детей».

«Если взрослый бьет ребенка, если у него не разрывается сердце, когда маленький человек захлебывается от рыданий, когда его бьет родитель, этот взрослый так и не стал человеком», — уверена специалист.

Психолог подчеркнула, что любой плохой поступок ребенка и в школе, и дома требует разговора, разбора произошедшего, но не одномоментной эмоциональной реакции и наказания:

«Чтобы было так, а не иначе, для начала детей надо считать людьми. Мы же взрослых не уважаем, а детей вообще лишаем права на точку зрения, ошибку. Мы исходим ошибочно из того, что ребенок должен автоматически слушаться и не иметь своего мнения».

Надо защищать своих детей от эмоционального, физического насилия в школе, что бы ни говорил президент, подчеркивает Лилия Ахремчик:

«Конечно, надо пытаться наладить диалог с учителями, но при этом родителям стоит перестать бояться защищать своих детей. В наших силах добиваться, чтобы отношения в системе образования строились на правовых основах. Нельзя унижать и оскорблять, тем более бить детей ни дома, ни в школе».

«Жаль, что решения по ситуации в гомельской школе принимались на эмоциональной пене, а правовые механизмы не работали. Например, отец мальчика, над которым учительница держала парту и с которым говорила, употребляя мат, не написал заявление на этот счет. Учитель также не поступила в соответствии с правилами в ситуации нарушения дисциплины. Она вообще знала, как она должна была действовать?» — задалась вопросом психолог.

Елена Спасюк
https://naviny.by

Заснавальнік і рэдактар: Смолікаў Канстанцін Эдуардавіч

Адрас рэдакцыі: г. Віцебск, вул. 1-я Сененская д.5, Тэл. +375-29-218-98-38, e-mail: kas_vit@tut.by
Газета выдаецца з лютага 2014 г.

Падпісана да друку 29.09.2019 у 15.30
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры падтрымцы аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.